

LE SECRET DE SHABBATH ET DES FETES

PESSAH - YOM TOV
HOL HAMOED

**les secrets du Shabbat
et
des fêtes**

AVANT-PROPOS

L'oeuvre majeure de Rabbi Nathan, principal élève de Rabbi Na'hman de Breslev, est le «Likouté Halakhot», explication du sens caché des quatre sections du Shoul'han Aroukh dont nous avons tenu à éditer une des parties «les secrets du Shabbat et des fêtes».

L'étude des secrets des halakhot nous motive dans les mitsvot car elle nous fait découvrir leur sens profond et nous aide à bien les comprendre, plus les ressentir, mieux les réaliser, elle nous donne la joie dans les mitsvot.

L'étude des secrets des halakhot nous donne les moyens de se débarrasser de nos défauts et faiblesses et de sortir ainsi de toute fatalité et déterminisme, elle nous ramène vers le vrai et le sincère, elle nous améliore.

L'étude des secrets des halakhot nous montre les bienfaits des mitsvot, comment leur observance est une protection pour le corps et l'esprit, combien elles sont nécessaires, aujourd'hui plus que jamais, elle nous fait plus aimer D.ieu.

L'étude des secrets des halakhot donne les réponses aux doutes et questions que chacun de nous peut se poser dans cet exil spirituel provenant essentiellement de l'influence des cultures étrangères de plus en plus grande, elle nous donne la foi.

L'étude des secrets des halakhot nous fait remonter à l'origine des halakhot et fait descendre ainsi un adoucissement de rigueurs sur le peuple juif en général et sur la personne qui étudie en particulier, elle amène le pardon.

Pour la première fois, dans l'édition d'un Likouté Halakhot les textes en araméen sont traduits et expliqués en hébreu dans le but de faciliter la compréhension du lecteur et son approche de concepts qui peuvent être nouveaux pour lui. De même, l'ajout de titres, la typographie des textes et leur découpage en petits paragraphes rendent la lecture plus pratique et plus facile.

PESSA'H

halakha 1

עֵין בְּמֵאֵמֶר 'תִּלְתַּת נִפְקִין מִחֵד' (לקוטי מוהר"ן
 חֶלֶק א סִימָן נח) וּבְמֵאֵמֶר הַסְּמוּךְ (שם סִימָן נט),
 כִּי שְׁנֵיהֶם אֶחָד, כִּי בְּמֵאֵמֶר אֶחָד נֶאֱמְרוּ שְׁנֵיהֶם,
 עֵין שָׁם.

1 וְזֶה בְּחִינַת אֲכִילַת מִצֵּה בְּפֶסַח, כִּי יְדוּעַ
 שְׂיִצִּיאוֹת מִצְרַיִם הוּא הַתְּגָלוֹת הַדַּעַת, וְעַל־כֵּן אִזּוֹ
 לְשֵׁלשׁ הַשְּׂפָעוֹת אֱלוֹ, שֶׁהֵם בְּאֵר עֲנָן וּמָן, שְׂיִוְצָאִין
 מִן הַדַּעַת, וְזֶה בְּחִינַת שְׁלֹשׁ מִצּוֹת שֶׁל פֶּסַח, כְּנֶגֶד
 שְׁלֹשׁ הַשְּׂפָעוֹת הַנ"ל שְׂיִוְצָאִין מִן הַדַּעַת, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת מִצֵּה, כִּי מִצֵּה הִיא בְּחִינַת דַּעַת, בְּחִינַת מֹשֶׁה,
 כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ (לקוטי מוהר"ן חֶלֶק א סִימָן נו) שֶׁמִּצֵּה
 הִיא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שְׁמַיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 מֹשֶׁה, בְּחִינַת מַחְלֶקֶת שְׁמַאי הַלֵּל [הַאוֹתוֹת
 הַמְּרַכִּיבוֹת אֶת הַמִּלָּה 'מֹשֶׁה' הֵם הַאוֹתוֹת
 הַמַּתְּחִילוֹת שֶׁל הַמִּלִּים 'מַחְלֶקֶת שְׁמַאי הַלֵּל'] עֵין
 שָׁם, וְעַל־כֵּן הַשְּׁלֹשׁ מִצּוֹת הֵם כֵּהֵן לְוֵי וְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם

בְּחִינַת חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת, בְּחִינַת שְׁלֵשָׁה אָבוֹת,
שֵׁהֶם בְּחִינַת בָּאֵר עֲנֹן וּמֶן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם.

וְזֶה בְּחִינַת הַשְּׁתֵי כּוֹסוֹת שֶׁשׁוֹתִין לִפְנֵי הָאֲכִילָה,
שְׂאוּמָרִים עֲלֵיהֶם הַהֲגָדָה (שֶׁל פֶּסַח), זֶה בְּחִינַת חֵד
עָאֵל בֵּין תַּרְיִן [אֶחָד נִכְנַס בֵּין שְׁנַיִם], הֵינוּ [כְּלוּמַר]
הַהֲגָדָה (שֶׁל פֶּסַח), שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַדַּעַת, תְּקוּן
הַבְּרִית, וְעַל־כֵּן אוּמָרִים אוֹתָהּ בְּקוּל רֶם, כִּי הַהֲגָדָה
(שֶׁל פֶּסַח) הִיא בְּחִינַת (דְּבָרִים ד יג) וַיִּגַּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ,
הֵינוּ [כְּלוּמַר] בְּחִינַת מְלַחֶמֶת עִמָּלֶק, וְעַל־כֵּן כָּל
הַהֲגָדָה (שֶׁל פֶּסַח) מְדַבֵּרֶת מִזֶּה, וְעַל־כֵּן הִיא נֶאֱמָרֶת
עַל שְׁתֵּי כּוֹסוֹת הָרֵאשׁוֹנִים, בְּחִינַת חֵד עָאֵל בֵּין
תַּרְיִן [אֶחָד נִכְנַס בֵּין שְׁנַיִם], כִּי הַכּוֹסוֹת הֵם מוֹעִילִים
לְתְּקוּן הַבְּרִית, לְלַחֵם מְלַחֶמֶת עִמָּלֶק, כִּי הֵיִן הוּא
תְּקוּן הַדַּעַת, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ, לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א סִימָן כ),
וְעַל־כֵּן אַחֲר־כֶּךָ אוֹכְלִים הַסַּעֲדָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַהֲשַׁפְּעָה, בְּחִינַת (שְׁמוֹת טז כב) לָחֶם מִשְׁנָה, הַנִּמְשָׁךְ
עַל־יַדֵי תְּקוּן הַבְּרִית, וְעַל־כֵּן כּוֹפְלִים הַמַּצּוֹת וּפּוֹרְסִין
מִשְׁנֵיהֶם, בְּחִינַת לָחֶם מִשְׁנָה הַנִּל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת הַשְּׁתֵי כּוֹסוֹת הָאֲחֵרוֹנִים, שְׂאוּמְרִים
 עֲלֵיהֶם הַשִּׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, זֶה בְּחִינַת תְּרִין דִּינְקִין
 לְחַד [שְׁנַיִם הַמְּנִיקִים לְאַחַד], כִּי הֵהֲגָדָה (שֶׁל פֶּסַח)
 הָאֲחַת שְׂאוּמְרִים קֹדֶם הַסְּעָדָה הִיא בְּחִינַת מְלַחְמַת
 עֲמֶלֶק כַּנ"ל, כְּמוֹ שְׂאוּנוֹ אוֹמְרִים שֶׁם אֲרַמִּי אֲבִד אָבִי
 וְנִצַּעַק וְכו' וַיִּרְעוּ אוֹתָנוּ כּו' וַיִּשְׁמַע אֶת קִלְנוּ, שְׁכַל
 הָעֲנוּיִים וְהַמְּלַחְמוֹת שֶׁהָיוּ לָנוּ בְּמִצְרַיִם הַכֹּל הָיוּ
 לְהִנְצִל מִפְּגָם הַבְּרִית, שֶׁהוּא טְמֵאת מִצְרַיִם, אֲבָל
 אַחַר הַסְּעָדָה אוֹמְרִים שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת עַל שֶׁנִּצַּלְנוּ
 מִן הַמְּלַחְמָה וְזָכִינוּ לְתִקּוֹן הַבְּרִית, וְעַל־כֵּן הִיא
 בְּחִינַת תְּרִין יִנְקִין לְחַד [שְׁנַיִם מְנִיקִים לְאַחַד],
 שְׁשֵׁבֶת, שֶׁהִיא בְּחִינַת בְּטוֹל הָרַע וְשִׁבִיתָתוֹ, יוֹנֵק
 לָחֶם מִשְּׁנָה עַל־יְדֵי תִקּוֹן הַבְּרִית, שֶׁעַל־יְדֵי נַעֲשֶׂה
 בְּחִינַת שֵׁבֶת, דְּהֵינּוּ [כְּלוֹמַר] בְּטוֹל הָרַע, וְזֶה בְּחִינַת
 הַסֵּדֵר שְׂאוּמְרִים אַחַר הַסְּעָדָה, שֶׁהוּא שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבָּחוֹת עַל שֶׁנִּצַּלְנוּ מִן הַמְּלַחְמָה כַּנ"ל, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שֵׁבֶת כַּנ"ל, וְעַל־כֵּן אוֹמְרִים רַב שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבָּחוֹת הַנְּאֻמְרוֹת בְּשֵׁבֶת, דְּהֵינּוּ [כְּלוֹמַר] נִשְׁמַת
 וְהוֹדוּ, וּבְחִינַת שֵׁבֶת הַנ"ל מְקַבֵּל לָחֶם מִשְּׁנָה עַל־יְדֵי
 הַתְּגַבְּרוֹת הַמְּלַחְמָה וְתִקּוֹן הַבְּרִית כַּנ"ל, וְזֶהוּ בְּחִינַת

הַשְּׁתֵי כּוֹסוֹת שְׁשׁוֹתִין אַחַר הַסְּעָדָה, בְּשַׁעַת
שְׁאוּמְרִין הַסֹּדֵר הַשְּׁנִי, בְּבַחֲיַנַת תְּרִין יִנְקִין לְחַד
[שְׁנַיִם מְנִיקִים לְאַחַד] כַּנ"ל.

2 **וְעַל-כֵּן** (פְּסָחִים דָּף ל ע"א) חֲמֵץ בְּפֶסַח בְּמִשְׁהוֹ,
כִּי כָּל הָאֲסוּרִין שְׁבַתּוֹרָה בְּשִׁשִּׁים, שְׁעַל-יַדֵי בַּחֲיַנַת
עַגּוּלָא [עַגּוּל] וְרַבּוּעַ, שֶׁהוּא בַּחֲיַנַת שַׁבַּת, הֵם
נְבֻטְלִים, כְּמוֹ שְׁמַבְאָר שָׁם, אֲבָל חֲמֵץ, שֶׁהוּא בַּחֲיַנַת
פְּגָם הַדַּעַת, אֵין לוֹ שׁוּם בְּטוֹל, כִּי מֵאַחַר שֶׁהַדַּעַת
נִפְּגָם, עַל-יַדֵיזָה נִתְקַלְקַל בַּחֲיַנַת הַשַּׁבַּת, שֶׁהוּא
בַּחֲיַנַת עַגּוּלָא [עַגּוּל] וְרַבּוּעַ, בַּחֲיַנַת בְּטוֹל הָאֲסוּר
בְּשִׁשִּׁים, כִּי הַשַּׁבַּת מְקַבֵּל כַּח מֵהַדַּעַת כַּנ"ל.

גַּם נִתְקַלְקַל בַּחֲיַנַת הַמִּשְׁפֵּט, דְּהֵינּוּ [כְּלוּמַר]
חֲמִימוֹת הַלֵּב שְׁשׁוּרְף וּמְבִטֵל אֶת הָרַע, כִּי עַקֵר
חֲמִימוֹת הַלֵּב הוּא עַל-יַדֵי הַדַּעַת, (כְּמוֹ שְׁכַתֵּב רַבְּנּוּ בְּמָקוֹם
אַחֵר, לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א סִימֹן כֹּא, קִנּוּ), עַל-כֵּן אֵין
לְהַחֲמֵץ, שֶׁהוּא בַּחֲיַנַת פְּגָם הַדַּעַת, שׁוּם בְּטוֹל, רַק
צָרִיךְ לְבַעֵרוֹ לְגַמְרִי, וְכְמוֹ שְׁכַתֵּב רַבְּנּוּ שְׁצָרִיךְ לְזַהֵר
מְאֹד שְׁלֹא לְהַחֲמִיץ אֶת הַמַּח בְּתַאֲוֹת וְהַרְהוּרִים, כִּי
מִשָּׁם בָּאִים כָּל הַפְּגָמִים, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּהַדַּעַת,

על־כֵּן צָרִיךְ לְבַעַר לְגַמְרֵי כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת חֲמִץ כַּנּ"ל, וְלַגְעוֹר בָּהֶם, בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים סח לא)
גְּעוֹר חַיֵּית קָנָה, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א סִימָן ה).

וְעַל־כֵּן (שְׁלַחַן עֲרוּךְ אֵרַח חַיִּים סִימָן תַּנֵּט סְעִיף ב) שְׁעוֹר
חֲמוּץ הוּא חַי מִיְנוּטִין [שְׁמוּנָה עֶשֶׂר דְּקוֹת], כִּי חֲמִץ
הוּא סְטָרָא דְּמוֹתָא [צַד הַמּוֹת], כִּי הוּא פָּגַם הַדְּעַת,
שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים, וְעַל־כֵּן לְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ לְזַהַר
אֲפֹלוּ מִרְגַע כָּל שֶׁהוּא, כִּי צָרִיךְ לְבָרַח מֵאֵד מְחַמֵּץ,
דְּהֵינּוּ [כְּלוֹמַר] מִמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת כַּנּ"ל, אֲבָל הַשְּׁעוֹר
הוּא חַי מִיְנוּטִין [שְׁמוּנָה עֶשֶׂר דְּקוֹת], כִּי אִזּוֹ נִתְחַמֵּץ,
דְּהֵינּוּ סְטָרָא דְּמוֹתָא [כְּלוֹמַר צַד הַמּוֹת], הַפּוּךְ
הַחַיִּים, דְּהֵינּוּ [כְּלוֹמַר] הַדְּעַת כַּנּ"ל, וְעַל־כֵּן הַשְּׁעוֹר
שָׁוֶה עִם שְׁעוֹר מְלִיחָה, שֶׁהוּא גַם־כֵּן ח"י מִיְנוּטִין
[שְׁמוּנָה עֶשֶׂר דְּקוֹת] (שְׁלַחַן עֲרוּךְ יוֹרֵה דְּעָה סִימָן סט סְעִיף
ו וְעַנּוּ עֲרוּךְ הַשְּׁלַחַן יוֹרֵה דְּעָה סִימָן סט סְעִיף לד), כִּי הַמְּלִיחָה
הִיא בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית, בְּחִינַת (בְּמִדְבָר יח יט) בְּרִית
מְלַח עוֹלָם, וְעַל יְדֵהָ נִפְלֵט בְּחִינַת דָּם נְדוּת, דְּהֵינּוּ
[כְּלוֹמַר] פָּגַם הַבְּרִית, וְעַל־כֵּן הוּא גַם־כֵּן ח"י מִיְנוּטִין
[שְׁמוּנָה עֶשֶׂר דְּקוֹת], בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית, שֶׁהוּא
בְּחִינַת חַיִּים, בְּחִינַת תְּקוּן הַדְּעַת.

3 **וְעַל־כֵּן** תִּכְּף אַחַר לַיְלָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל פֶּסַח מִתְחִילִין לְסַפֵּר סְפִירַת הָעֶמֶר, כִּי עַל־יְדֵי מִצְּהָ, שְׁעַל־יְדָה זָכוּ לְבַחֲנֵת שַׁבָּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲגוּלָא [עגול] וְרְבוּעַ, שְׁעַל־יְדָה מְבַטְלִין הָרַע, וְעַל־כֵּן אֵז מִתְחִילִין לְסַפֵּר סְפִירַת הָעֶמֶר, שֶׁהִיא בְּחִינַת בְּטוּל הָרַע כִּידוּעַ, שְׁעַל־יְדֵי סְפִירָה אָנוּ יוֹצְאִין מְאֲרָבַעִים וְתִשְׁעָה שְׁעָרֵי טְמֵאָה לְאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה שְׁעָרֵי קִדְשָׁה, הֵינּוּ [כְּלוֹמַר] עַל־יְדֵי הַמִּצְּהָ, דְּהֵינּוּ [כְּלוֹמַר] עַל־יְדֵי תִקּוּן הַדַּעַת כַּנ"ל, עַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ לָנוּ כַּח לְבַטֵּל אֶת הָרַע וְהַטְּמֵאָה, שֶׁזֶה בְּחִינַת סְפִירָה כַּנ"ל, כִּי עֶמֶר שְׁעוּרִים הוּא מְשֻׁנָּה תוֹרָה שְׁמֻקְבָּלִין עַל־יְדֵי תִקּוּן הַדַּעַת, כִּי עֶמֶר שְׁעוּרִים הוּא בְּחִינַת נִגְלָה וְנִסְתָּר, (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר, לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א סִימָן ו), הֵינּוּ [כְּלוֹמַר] מְשֻׁנָּה תוֹרָה.

וְעַל־כֵּן מְנִיפִין אוֹתוֹ לְכָל הַשָּׁשָׁה קְצוּוֹת, לְגַרֵשׁ וּלְבַטֵּל כָּל הָרַע מִשָּׁם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (מְנַחוֹת דף סב ע"א) מוֹלִיךְ וּמְבִיא לְעֶצֶר רוּחוֹת רְעוֹת מֵעֵלָה וּמוֹרִיד לְעֶצֶר טְלָלִים רָעִים, כִּי עַל־יְדֵי מְשֻׁנָּה תוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת שַׁבָּת, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְּבַטֵּל כָּל